oktober 1992

GROLSCH KRONIEK

jaargang 12

Lees op bladzijde 5 alles over de nieuwe fusten van Grolsch...

Redactie
Grolsche Bierbrouwerij Nederland B.V.
Kantoor Enschede, t.a.v. dhr. J. Analbers
Postbus 55, 7500 AB Enschede

Grolsch

Grolsch Kroniek
Nr. 3, 12e jaargang,
oktober 1992.
Een driemaandelijkse uitgave, bestemd voor het personeel van Grolsche Bierbrouwerij.

Redactie-adres
Grolsch Kroniek
Postbus 55
7500 AB Enschede

Redactie-raad
J. Analbers
P. van Rooijen
L. Wevers
A.J.M. van Lith
E. Kouwen
H. Holstein
G. ten Cate
P.E.A. Könings

Vaste medewerkers
H. Meijer
P.R.C.M. Schnellen
A. Wopereis
H. Schovers
J. Oude Breuil

Ontwerp
Concepts Design,
Amsterdam

© 1992 – Nadruk van deze uitgave in welke vorm ook, geheel of gedeeltelijk, in het Nederlands of in enige andere taal, is zonder schriftelijke toestemming van de uitgever niet toegestaan.

De drukke zomer van '92

Hoe hoger de temperaturen, des te drukker wordt het op een brouwerij. En dat geldt voor Grolsch wel heel bijzonder. Als we terugkijken naar de voorbije maanden was het op en rond de brouwerij een drukte van belang. Dat begon natuurlijk al

van de Redaktie

rond half mei, toen de zomer zich begon te manifesteren. En de zomer, die hield maar aan. Dus veel leven in de brouwerij. Grolsch Special Malt ondergaat haar introductie, het is dan half juni. Op verschillende data voor verschillendegroeperingen houdt Grolsch Enschede Open Huis.

Grolsch weet nieuwe belangrijke horecapunten te bemachtigen. De afdeling Thuisgebruik presenteert zich in Utrecht op de Roka.
De afdeling Evenementen-Service uit Groenlo, bouwt op, breekt af, reinigt en bouwt op, breekt af enzovoorts. Een hele reeks van grote en kleine evenementen, verspreid over het hele land, wordt van materiaal voorzien.
En overal wordt er een perfect glas bier getapt. Groenlo organiseert opnieuw de beroemde Zeskamp. Wel voor iets minder deelnemers als voorheen, maar het was toch een geweldige en leuke Zeskamp. Begin September verschenen de halfjaar-cijfers van Grolsch. Als u nu dit alles leest op de volgende pagina's, moet u wel beseffen dat op dit moment alle horecarelaties met nieuwe fusten van Grolsch worden geconfronteerd. En ook dat is een hele operatie. U zult het met mij eens zijn: heel 1992 is een druk en bijzonder jaar aan het worden.

Gemalen baksteen

Normaal wordt een *bartowel* gebruikt om er een goed glas bier op te zetten. Tijdens de tenniswedstrijden op *'t Melkhuisje* kwamen deze Grolsch-bardoekjes goed van pas om de knietjes van de ballenmeisjes te beschermen tegen de harde gemalen baksteen van de tennisbaan.

Ruim 20% meer winst Grolsch eerste halfjaar '92

De resultaten die op 9 september werden gepubliceerd, mogen er zijn. De nettowinst over de eerste zes maanden van dit jaar bedroeg f 14,9 miljoen en was daarmee 20,6% hoger dan in het eerste halfjaar 1991 (f 12,4 miljoen; De winst- en verliesrekening van Grolsch N.V. staat afgedrukt op de volgende bladzijde). Over de gang van zaken en de vooruitzichten stelden wij onze directievoorzitter de heer *P. Snoep* enkele vragen.

van de Directie

De heer P.P. Snoep, voorzitter van de directie.

Hoe kijkt u aan tegen de winststijging met 20,6%?
Grolsch N.V. heeft het eerste halfjaar een mooi resultaat behaald, zonder meer. Het prachtige weer in de lentemaanden was de voornaamste oorzaak van de bijzonder goede afzet in ons land. Daarnaast hebben we succesvolle introducties gehad van 'Grolsch Meibok' en 'Grolsch Special Malt', hoewel ik bij de lancering van ons alcoholvrije bier moet opmerken dat het eigenlijk nog te vroeg is om een definitief oordeel te geven. Dat kan uiteraard pas ongeveer na een jaar.
Nu terug naar die meer dan 20% toename: Dit – nogmaals gezegd fraaie – stijgingspercentage moet je vergelijken met het resultaat in de eerste zes maanden van 1991.
U weet nog dat we toen te maken hadden met de Golfoorlog, waardoor het carnaval in Duitsland geheel en in Nederland ten dele werd afgelast en U herinnert zich ongetwijfeld ook nog dat het weer in de maanden mei en juni van het vorige jaar bijzonder slecht was en dit jaar juist heel mooi. In dat licht beoordeeld is het stijgingspercentage derhalve ook weer niet zó verbazingwekkend.

Hoe ging het bij Wicküler en bij Ruddles?
U weet dat ik, net zo min trouwens als voor onze Nederlandse brouwerij, geen aparte resultaten per dochterbedrijf wil noemen. Onze concurrenten zouden het maar wát plezierig vinden om een opsplitsing te zien naar land en marktaandelen! Een algemeen beeld wil ik natuurlijk wel schetsen. Engeland zit al geruime tijd in een recessie en dat heeft zijn weerslag gehad op de bestedingen door de consument. Dit betekent dat het bierverbruik wat is afgenomen. Dat geldt voor Grolsch U.K. en ook voor Ruddles.

Ten aanzien van Duitsland moeten we spreken van een aarzelende economie in de eerste zes maanden. Ook bij Wicküler was er derhalve enige druk op het afzetvolume. Maar hiertegenover staat veel positiefs bij onze werkmaatschappijen in Duitsland en in Engeland. Het integratieproces tussen Ruddles en Grolsch (U.K.) verloopt prima en we hebben hier met onze beide merken prima troeven in handen. Het tempo van

'...Ik wil geen aparte resultaten per dochterbedrijf noemen. Onze concurrenten zouden het maar wát plezierig vinden...'

ombouw en herstructurering in de produktie bij de Wicküler Groep ligt op schema. De efficiency-maatregelen zullen vanaf 1994 voor structureel lagere produktiekosten gaan zorgen.
Het Duitse management is voortvarend bezig met versterking van de markt- en merkenidentiteit van de drie hoofdmerken.

...lees door op pag. 4...

...vervolg winst...

We hebben al flinke margeverbeteringen kunnen doorvoeren. Het is natuurlijk lastig om precies aan te geven wanneer de echte belangrijke volumestijgingen zullen komen: De markt laat zich immers niet dwingen.

'...Het moet mogelijk zijn om onze marktpositie in ons land verder te versterken...'

Hoe verging het Export in het eerste halfjaar?

Grolsch Export heeft een mooie prestatie geleverd, omdat onder moeilijke en per land soms sterk wisselende omstandigheden toch een volumestijging is gerealiseerd. Onder druk van de recessie waren de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk moeilijke exportmarkten, hoewel in de V.S. de groei er weer in lijkt te zitten.

Duty Free heeft het wederom goed gedaan. In Zweden, om toch een land apart te noemen, is een veelbelovende start gemaakt.

Hoe kijkt u aan tegen de tweede helft van dit jaar?

Enkele factoren werken niet in ons voordeel. Steeds duidelijker wordt dat er nog geen sprake is van een economische opleving in de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk: de recessie houdt vermoedelijk onverminderd aan in de rest van dit jaar en de geluiden over de economie in Duitsland zijn ook minder positief. Dit is vanzelfsprekend nadelig voor de bierconsumptie. De consument geeft zijn geld minder gemakkelijk uit. Voor onze exportactiviteiten vormen de ingezakte koersen van de toch al zo lage dollar en het zwakke pond sterling tegenvallers.
Het is vandaag 10 september, laten we hopen dat deze valuta in de rest van het jaar weer zullen aantrekken. Over het weer tot dusverre, dus de maanden juli, augustus en begin september, kan weinig anders worden gezegd dan dat er sprake was van niet meer dan gemiddeld zomerweer, terwijl deze periode in het vorige jaar juist record-goed was.

Beluisteren wij goed, dat u nogal pessimistisch gestemd bent over de tweede helft van dit jaar?

Absoluut niet, want in de eerste plaats lijkt de Nederlandse economie zich behoorlijk goed te houden en het moet mogelijk zijn om onze marktpositie in ons land verder te versterken. Verder gaan we ervan uit dat het haalbaar moet zijn om in dit tweede halfjaar een netto resultaat te behalen dat ongeveer gelijk zal zijn aan de netto winst in de tweede helft van 1991. We handhaven dan ook hetgeen we eerder dit jaar hebben gezegd, nl. dat wij een verdere stijging van de netto winst en de winst per aandeel voor geheel 1992 voorzien. Het stijgingspercentage zal zeer waarschijnlijk wel lager zijn dan de 10,6% in 1991. Dit alles natuurlijk onder voorbehoud van bijzondere omstandigheden.

Ik zou graag hierbij van deze gelegenheid gebruik willen maken om onze medewerkers te bedanken voor hun inzet bij de grote drukte die we gekend hebben door het fraaie weer en die de introduktie van twee nieuwe produkten met zich meebracht. We hopen dat we met z'n allen een goed jaarresultaat zullen gaan halen.

Groeps winst- en verliesrekening, 1 januari - 30 juni 1992 Grolsch N.V.

In duizenden guldens	1992	1991
Netto-omzet	**423.929**	365.828
Mutatie voorraden gereed produkt en halffabrikaten	**7.922**	7.651
Overige bedrijfsopbrengsten	**2.173**	2.194
	10.095	9.845
Som der bedrijfsopbrengsten	**434.024**	375.673
Som der bedrijfslasten	**411.675**	358.099
Bedrijfsresultaat	**22.367**	17.574
Uitkomst der financiële baten en lasten	**28**	1.702
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting	**22.395**	19.276
Belasting over resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	**-7.727**	-6.606
Resultaat deelnemingen	**+255**	-296
Netto-resultaat na belasting	**14.923**	12.374

De laatste drie nummers van de Grolsch Kroniek stonden telkens in het teken van één van onze bieren (in december Amber van Grolsch, in maart Grolsch Meibok en in juli Grolsch Special Malt). Ditmaal aandacht voor enkele andere activiteiten van Commercie Nederland.

Nieuws van Commercie

Grolsch introduceert nieuw type fust

**Als eerste Nederlandse brouwerij brengt Grolsch vanaf 5 oktober zijn bier op de Nederlandse horecamarkt in een geheel nieuw type fust. Vanaf die datum zullen onze horecarelaties uit de nieuwe fusten van 50 of 30 liter gaan tappen. De nieuwe fusten, waarvan het binnenwerk bestaat uit roestvrij staal, zijn afgewerkt met een zwarte kunststof mantel. De nieuwe vaten zijn smaller, hoger en eleganter dan de bestaande fusten. Ze zijn veiliger en vooral een stuk gemakkelijker in het hanteren. Er zitten geen scherpe randen meer aan; ook de handvaten zijn zo gemaakt, dat de vaten makkelijker zijn te tillen.
Grolsch Premium Pilsner, Amber van Grolsch en Grolsch Bokbier zullen meteen in de nieuwe fusten worden afgevuld en geleverd. Grolsch Meibok zal uiteraard, straks in het voorjaar van 1993, ook in deze nieuwe fusten worden afgevuld. Technisch gezien is er ook een aantal wijzigingen aangebracht. De fuststang kan niet meer worden uitgedraaid. Als extra beveiliging is aan de onderzijde van het vat een beveiliging aangebracht die een te hoge gasdruk laat ontsnappen. Ook de tapkop heeft een andere konstruktie: deze sluit op elke stand. Dat maakt het allemaal een stuk eenvoudiger. Al met al een nieuwe ontwikkeling de voor Grolsch en vooral voor zijn afnemers een hele duidelijke verbetering betekent.**

Op het dak van een van de tribunes is de zogeheten *Nitstar* bevestigd. Een kolossaal tv-scherm waarop alle informatie rond de wedstrijd verschijnt. De doelpunten, maar ook sponsors en reklame worden hierop vertoond.

Grolsch en PSV

De laatste zeven jaren heeft PSV zesmaal het Nederlands voetbalkampioenschap behaald. De Eindhovense club beschikt daarenboven over het modernste voetbalstadion van Nederland en uiteraard wordt daar een belangrijke hoeveelheid bier verkocht. PSV is dus zonder meer kwaliteit. Het Zuiden van Nederland is zeker niet het gedeelte van ons land waar wij het sterkst vertegenwoordigd zijn. Wij hadden dus een groot aantal redenen om met PSV een overeenkomst af te sluiten. Sinds 1 juli 1992 is Grolsch subsponsor van PSV en worden al onze bieren er exclusief verkocht.

De ondertekening van de contracten tussen Grolsch en PSV. Links aan de tafel in het midden de heer *J. Ruts*, voorzitter van PSV met achter hem gezeten *J. Troch*, directeur van Grolsch. Staand achter hen *R. Snel*, hoofd Horeca van Grolsch.

Grolsch en Cannon

Onlangs werd in Amsterdam, op het hoofdkantoor van de *Cannon Group*, een nieuwe overeenkomst getekend tussen deze bioscoop-exploitatiemaatschappij en bierbrouwerij Grolsch. Onze bioscoopcommercials

Links de heer *W.H.J.J.M. van Wouw*, directeur van Cannon en rechts de heer *J. Troch* van Grolsch die een toast uitbrengen op het zojuist getekende contract.

zullen in alle Cannon-theaters worden vertoond, terwijl de bieren van Grolsch daar exclusief worden verkocht. Deze nieuwe overeenkomst loopt vooruit op de verwachtingen dat de Nederlandse bioscoopwereld in de eerstkomende jaren belangrijke wijzigingen zal ondergaan. Ook de Cannon Group zal hierin een actieve rol gaan vervullen.

Roka 1992

De Crew plus gastvrouwen.

Iedere 2 jaar is de Roka bij uitstek geschikt om detaillisten en inkopers uit de levensmiddelenhandel te ontvangen. Onze nieuwe beursstand werd door veel relaties bezocht en de wijze waarop Grolsch voor gastheer speelde was overtuigend. De voorbereidingen voor dit spektakel startten reeds enkele weken voor aanvang, zodat iedereen ten tijde van de beurs kwalitatief kon werken en het imago van Grolsch verder werd versterkt. Uiteraard zorgde de afdeling Thuisverbruik (met dank aan *Janetta Wanders*) voor een schitterende beursaktie. Alle handelsrelaties ontvingen een waardebon die kon worden ingeleverd op onze stand. De prachtige Grolsch Special Malt-geschenkdoos ter ondersteuning van de introductie vond gretig aftrek. De reacties van de bezoekers op Grolsch Special Malt waren unaniem lovend.

De *crew* bestaande uit onze medewerkers en de gastvrouwen leverden onder tropische weersomstandigheden een topprestatie. Uiteraard werd onder het genot van *food* en *liquor* 's avonds de innerlijke mens versterkt. Het beste bewijs dat nuttig en aangenaam kunnen samengaan.

J.W. Webbink

Onze beurstand werd door veel relaties bezocht.

Ingrediënten

Zoals u weet doen wij regelmatig marktonderzoek teneinde inzicht te behouden in de behoeften van de consument. Hierdoor kunnen wij op deze behoeften inspelen. Deze onderzoeken hebben aangetoond dat er bij de consument een groeiende wens bestaat naar informatie omtrent de grondstoffen van diverse produkten. Ook wenst men informatie over de samenstelling van bier. Dit heeft Grolsch ertoe doen besluiten om al haar produkten te voorzien van de ingrediëntendeclaratie. Dit betekent dat al onze flesjes en blikjes vanaf september/oktober, voorzien van een ingrediëntendeclaratie op de markt verschijnen. Aan de hand van onze vermeldingen kunnen de consumenten bijvoorbeeld vaststellen dat al onze bieren natuurzuiver zijn. Voor de diverse bieren gelden de volgende ingrediëntendeclaraties.

▪ Grolsch Premium Pilsner	gerstemout, hop, water.
▪ Grolsch Special Malt	gerstemout, hop, water.
▪ Grolsch Meibok	gerstemout, hop, water.
▪ Amber van Grolsch	gerstemout, tarwemout, hop, water.
▪ Grolsch Bokbier	gerstemout, hop, water en karamel; gezoet met suiker.
▪ Grolsch Oud Bruin	gerstemout, hop, water en karamel; gezoet met suiker.

Op een dag...

J. Troch

De geschiedenis van Total Quality

Total Quality of *Integrale Kwaliteitszorg* is in Nederland opgekomen in het begin van de jaren tachtig. In 1982 was een groep van tien Nederlandse ondernemers op bedrijfsbezoek bij de Xerox Corporation in de Verenigde Staten. Tijdens dit bezoek raakte men zeer onder de indruk van de toepassing van kwaliteit in alle facetten van de bedrijfsvoering. De filosofie van Xerox was niet het *achteraf* herstellen van fouten, maar het *voorkomen* ervan! Nu klinkt dat logisch, maar dat was het tien jaar geleden beslist niet.
In de jaren zeventig en begin jaren tachtig lag immers het accent op het snel produceren

'...Edward Deming is momenteel 89 jaar en geeft nog elke dag wereldwijd les...'

vangrote hoeveelheden om aan de sterk stijgende vraag te kunnen voldoen. Het afkeuren van een bepaalde hoeveelheid eindprodukten was min of meer ingebakken in de bedrijfsvoering, evenals het aanhouden van grote voorraden. De tijd daarna werd wel genoemd de periode van *beter in plaats van meer*. Hiermee wordt bedoeld dat het leveren van kwalitatief goede produkten belangrijker is geworden dan het maken van meer produkten. Deze ommezwaai in het denken kwam vooral door de steeds machtiger en kritischer wordende afnemers en consumenten.

De producenten leerden dat het voorkomen van onnodige fouten en het terugdringen van voorraden ook hen vele voordelen bracht.
Terug naar de groep Nederlandse ondernemers. Enigszins tot hun verbazing leerden zij bij Xerox bovendien dat de nieuwe kwaliteits-aanpak was ingegeven door... de Japanse managementsfilosofie en dat deze filosofie was geïnspireerd door... de Amerikaan *W. Edward Deming*.
Dat zit zo. Eind jaren zestig vertrok Deming, uit teleurstelling, naar Japan, zijn eigen revolutionaire kijk op kwaliteit vond in eigen land geen weerklank.
In de jaren zestig stond *Made in Japan* voor prutswerk of nagemaakte produkten. Men ontving Deming in het land van de Rijzende Zon dan ook met open armen. Door zijn inspirerende inbreng heeft Made in Japan sedertdien wel even een andere inhoud gekregen! Vandaag de dag hangt in talloze grote Japanse ondernemingen in de hal of in de directiekamers het portret van Deming als een eerbewijs aan de grondlegger van hun successen.

Aldus is de oude kwaliteitsgedachte, ontdekt door een Amerikaan, met een omweg vanuit Japan via Amerika in Europa terecht gekomen. Edward Deming is momenteel 89 jaar oud (!) en geeft nog elke dag wereldwijd les aan ondernemers over Total Quality. Kwaliteitszorg die, wanneer iedereen in een organisatie daar achter gaat staan, grote successen garandeert.

C. Dubbeldam

Total Quality

Op de eerste dag van elke maand hangt er een nieuw kwaliteitsthema op de borden.

Aan tafel in *De Jaren*, v.l.n.r. de heren *P. Tromp, J. Stange, J. Troch, L. v.d. Stappen, J. Cramer, P.Snoep* en *D. Magee.*

Board Meeting

Op 3 september vond de eerste *International Board Meeting* plaats in Amsterdam. In deze bijeenkomst worden door de leiding van diverse onderdelen van Grolsch in binnen- en buitenland zaken besproken die de onderneming in totaliteit aangaan. Dus: de houdstermaatschappijen Grolsch N.V., Grolsche Bierbrouwerij Nederland, de Wicküler Groep, Ruddles en Grolsch Export. De lunch werd genuttigd in *De Jaren* aan de Doelenstraat, één van onze fraaie horecapunten in de hoofdstad.

Café-Petit Restaurant De Dissel Ballum

Dit Café-Petit Restaurant, aan de mooiste bomenlaan van Ameland, wekt aan de buitenkant de indruk een oude herberg te zijn. Eenmaal binnen ademt het, ondanks een aantal aanpassingen, ook nog altijd de warme sfeer van een ouderwetse drink- en eetgelegenheid. Veel hout, zware binten en balken, een grote visfuik, zwaar houten meubilair en diverse schilderijen van oude schepen en dorpsgezichten ademen de sfeer van weleer. Al 26 jaar zwaaien *Dirk* en *Augusta Jepma* hier de scepter. In 1966 begonnen als lunchroom met 32 zitplaatsen, door de jaren heen uitgegroeid tot een horecabedrijf met plaats voor 75 personen. De Dissel is in de voorbije jaren van patattoerisme uitgegroeid tot een bedrijf waar kwaliteit hoog in het vaandel staat en waar gastgerichtheid nog vanzelfsprekend is. Café Petit Restaurant De Dissel is sinds 17 juni een Grolsch-relatie, na 22 jaar Heineken te hebben getapt.

Café Klein Odeon Rotterdam

Sinds 1 augustus is in Zuid dit gezellige biercafé opgenomen in de Grolsch-familie. Naast Pils zullen Amber en Dentergems continu van het vat verkrijgbaar zijn.

Nieuwe horeca

Café Floors Deventer

Eén van de oudere en vermaarde café's aan de Brink, Het Wapen van Overijssel, algemeen bekend als Café Floors is sinds 1 juli op onze produkten overgegaan. Voorheen werd hier Brand-bier verkocht. Dit tijdloze café wordt gerund door een familie die in een sporthal al vele jaren onze bieren verkocht.

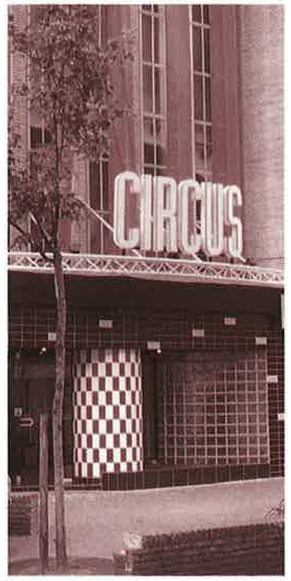
Café-Restaurant C-Dijk Amsterdam

In het hart van de oude binnenstad aan de Zeedijk is vlak voor de zomer het Café-Restaurant C-Dijk geopend. De Zeedijk ontwikkelt zich als een leuke horecastraat, die volledig vrijgemaakt is van junks en andere negatieve elementen. C-Dijk profileert zich als een heel gemakkelijk horecabedrijf waarvan de formule duidelijk afwijkt van de gevestigde horeca. In de weekends zal de mogelijkheid bestaan om te ontbijten en te brunchen. In de kelder zullen tevens feesten worden georganiseerd. Het interieur is verzorgd door kunstenaar *Dok van Winsen*. Aan de buitenkant van het pand wordt binnenkort een Grolsch-monumentenbak geplaatst.

Café De Hollande Sittard

Op 29 juli heeft café De Hollande haar deuren aan de Markt geopend. Tot 1 juni was hier een elektronicawinkel gevestigd en dit fraaie beeldbepalende pand is in korte tijd omgebouwd tot een sfeervol café. Het is het laatste pand aan de Sittardse Markt, waar horeca in gevestigd mag worden. Bij de verwijdering van de lichtreclame van de winkel werd op de muur nog een afdruk gevonden van een oude neon, waaruit bleek dat hier ooit 'Hotel De Hollande' was gevestigd. Het totale assortiment van Grolsch is hier verkrijgbaar.

Uitgaanscentrum Circus Enschede

Een nieuwe loot aan de horecaboom van *F. Koolhoven* is het Circus gelegen boven het oude V&D-complex in het centrum. Op 5 juni is dit partyzalen- en uitgaanscentrum geopend. Binnen dit bedrijf zijn vijf verschillende horecagelegenheden ondergebracht, met een duidelijke eigen signatuur binnen het thema Circus. Middels een kelderbierinstallatie van vijf tanks is dit nieuwe verkooppunt voorzien van Grolsch-bier. Al onze overige bieren, alsmede Dentergems zijn er verkrijgbaar.

Evenement

Kasteelpop Arcen

In de kasteeltuinen van Arcen is op 12 juli voor het eerst *Kasteelpop* georganiseerd. Men richtte zich hierbij op de jongeren. De jeugd luistert naar de popmuziek en de ouders wandelen door de kasteeltuinen. De Belgische 5-mans formatie *To be Louise* opende om 12 uur dit openluchtconcert met stevige rockmuziek. Gevolgd door *Bart Peeters en the Radio's*, eveneens stevige Belgische muziek, die het 2000 man tellende publiek door de regen hielp. De Limburgse formatie *Rowwen Hèze* verdreef de regen meteen en verwarmde het natte publiek met de 'Los Limbos Sound'. Gedroogd en wel was het voor de vanouds bekende kwaliteitsrockband *Golden Earring* een koud kunstje om als afsluiting jong en oud in vervoering te brengen. Grolsch was hierbij aanwezig om het publiek te voorzien van Grolsch Special Malt. De burgemeester had alcoholhoudende dranken verboden, behalve voor de 400 vips, die in een aparte feesttent konden genieten van Grolsch Pilsner, Amber en Special Malt van het fust.

Grand Café Van der Dussen Delft

Vanaf 1 september is in dit schitterende pand een Grand Café gevestigd onder de bezielende leiding van de heer *H. de Bruin*, die ook reeds het succesvolle Grand Café Verderop sinds 3 jaar met Grolsch-bier exploiteert. Dit monumentale pand is gebouwdomstreeks het jaar 1600. Het Café-Restaurant heeft een effectief verkoopoppervlak van 135 m². Het complete Grolsch-assortiment zal ook in dit verkooppunt verkrijgbaar zijn.

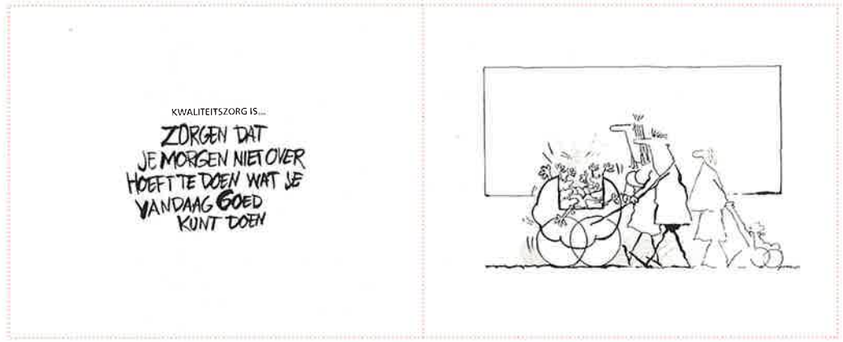
ISO-9000

In Grolsch Kroniek 3.91 heeft u voor het eerst kennis kunnen maken met het nieuwe kwaliteitssysteem volgens ISO-9000, dat voor de produktie-afdelingen in Enschede en Groenlo wordt opgezet. In dit artikel wil ik in het kort beschrijven wat er het afgelopen jaar in dit verband is gebeurd en vooral wat er het komende half jaar nog gaat gebeuren.

Om aan de eisen van de ISO-9000 norm te voldoen, dient het volgende geregeld te zijn:

1 De gang van zaken op de diverse afdelingen dient te zijn vastgelegd in zgn. procedures en werkinstructies. Met deze klus zijn in het afgelopen jaar een vijftiental mensen druk geweest, met als resultaat dat de werkzaamheden bij Grolsch die betrekking hebben op de kwaliteit van het bier in procedures zijn vastgelegd. De nadruk is hierbij gelegd op de bij Grolsch bestaande situatie.
Het is gebleken dat de term *Vakmanschap is Meesterschap* bij Grolsch niet uit de lucht is komen vallen. In het dagelijks werk zijn we zeer goed met kwaliteit bezig en voldoen we alleen al door het op papier zetten van de taken met betrekking tot kwaliteit voor zo'n 80% aan de ISO-norm.
Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de procedures en worden de benodigde werkinstructies geschreven. Hierbij is het zeker niet de bedoeling om alle werkzaamheden tot in detail te gaan beschrijven. Werkinstructies zijn slechts nodig om eventueel een uniforme werkwijze te verkrijgen, of om de kans dat er iets mis gaat te verkleinen.

2 Er moet een kwaliteitshandboek geschreven zijn. Dit handboek is een samenvatting van wat er in de procedures is beschreven. Op deze manier is het ook voor een buitenstaander (bijvoorbeeld klanten en afnemers) mogelijk om een indruk te krijgen hoe de kwaliteitsprodukten bij Grolsch tot stand komen. Dit handboek is inmiddels in concept versie gereed.

3 Als derde en zeker niet minst belangrijke onderdeel, vereist de ISO-norm dat een bedrijf ook zelf periodiek controleert of het kwaliteitssysteem in de praktijk functioneert. Dit gebeurt door middel van zogenaamde *interne audits*. Om deze uit te kunnen voeren gaan we eerst alle produktie-afdelingen informeren over wat het systeem precies inhoudt. Dit zal onder meer gebeuren op speciale werkoverleg- en groepsbijeenkomsten in de maand oktober.
Hierna gaan we, met eigen mensen, beoordelen of het systeem zoals dat op papier is beschreven ook in de praktijk functioneert. Aan de hand van de resultaten van deze audit gaan we bekijken wat er nog moet gebeuren om aan de norm te voldoen en zo tot een geslaagde invoering van het systeem te komen.
Tot slot gaan we het systeem ook door een externe instantie laten beoordelen in een zgn. *externe audit*. Indien wij ook hen kunnen overtuigen van de kwaliteit van Grolsch zal dit resulteren in een certificaat, zodat iedereen weet dat we over voldoende vakmanschap beschikken om alles in één keer goed te doen.

Charles Meijerink

...aldus een brochure...

Wat lopen?

**Zaterdagmorgen, net wakker (nog nooit zo vroeg opgeweest op een zaterdag) vol goede moed naar het Grolsch-terrein, want *wadlopen* dat moet je een keer gedaan hebben, dat dacht ik dus ook. Hup in de bus, eindelijk die mensen ontmoeten die je alleen maar kent van horen of van de telefoon.
De chauffeur stelde zich ook voor (wat was zijn naam ook alweer) en heeft tijdens de 2½ uur durende reis naar *Pieterburen* verteld wat we links zagen als we rechts keken.
Pieterburen, na 2 koppen koffie, 2 zaterdagskranten en links en rechts niets gezien. Iedereen gepakt en gezakt met speciale hoge gympen van een tientje bij *Van Haren*, alleen *Michel* niet. Mijn wadloopveteraan had kisten aan. Je weet wel, die vol lopen met water, maar niet meer leeg lopen.
Vol goede moed begon ik aan de eerste kilometer want ik zou dat wel eens even doen. Daarna kwam de modder al die bleef tot de laatste 500 meter.
Ik kan jullie vertellen: ik heb tijdens deze 3 uur durende rampentocht – het was ook nog eens de lange route want het weer was zo mooi – kramp gehad, gevloekt, gegeten, gedronken, gehuild maar vooral – gelachen. Al met al een tocht waar ik wel elke zaterdag vroeg mijn bed voor uit wil komen.**

Dat moet je een keer gedaan hebben...

**Eindelijk terug op de harde grond, benen en voeten gewassen, schone kleren aangetrokken en in slaap gevallen tot *Raalte* in zicht kwam: etenstijd!
Om half elf kwamen we allemaal gezond en wel weer aan bij de brouwerij in Enschede, de poort was dicht zodat niemand dat weekend aan onze auto's kon zitten, zelfs wijzelf niet. Misschien doe ik volgende jaar weer mee, misschien ga ik alleen maar een blokje om, ik weet het nog niet. Gelukkig heb ik daar nog een jaar voor om te beslissen.**

Wat Loopster

'...tijdens deze 3 uur durende rampentocht kramp gehad, gevloekt, gegeten, gedronken, gehuild maar vooral – gelachen...'

Motoren zijn ook bij Grolsch in opkomst

Zondag 31 mei is de eerste echte motorrit van start gegaan. Wie had gedacht dat er zó veel motorliefhebbers bij Grolsch werken. In totaal negentien motoren scheurden achter elkaar het haventerrein op; off the roads, toermotoren, wegracers, old timers, voor elk wat wils. Wij hebben ons om tien uur gemeld. Om wakker van start te gaan kreeg iedereen eerst een kop koffie. De groep was te groot om veilig aan de route deel te nemen dus werden twee groepen gevormd. De route voerde ons door het prachtige Twentse landschap. Het eerste deel eindigde bij *Tante Sien* in *Vasse* alwaar appelgebak met koffie klaarstond. Hier werd veelvuldig het onderwerp motorrijden en alles wat daarmee samenhangt, aangesneden. De naam voor de Grolsch-motorclub *De Scheur-iezers* is hier ook spontaan geboren. Na deze gezellige tussenstop zijn we weer fris op de motoren gesprongen. Ondertussen was het zonnetje ook van de partij wat de verdere tocht richting *Watermolen Bels* nog aangenamer maakte. Daar aangekomen was het inmiddels één uur geworden en knorden onze magen zodat een pannekoek niet te versmaden was, sommigen namen er zelfs twéé. Toen we onze tocht weer wilden voortzetten was onze organisator verdwenen, het bleek dat hij 'even' een ommetje had gemaakt... Ondertussen had de twintigste motor met bijrijder zich bij de groep gevoegd en konden wij onze tocht vervolgen. Op onze route lag o.a. *Kasteel het Singraven* en de daar omheen liggende, schitterende omgeving. Rond half vijf eindigde de tocht bij *Henk* en *Rita Smelt* in de tuin. Hier werd nog even nagebabbeld waarbij iedereen het eens was over deze geslaagde tocht. Gelijk is daarom besloten om in september opnieuw zo'n toertocht te organiseren.

Met een stoere motorgroet,

Edith Winerlich
Jacqueline Kroese

De Scheur-iezers.

Zeskamp Groenlo 1992

Gevulde concentratie boven het water. 'Niet afleiden.'

Het is een kwestie van beheersing. 'Doe mij dat eens na!'

Onder ideale weersomstandigheden werd deze zomer opnieuw de zeskamp in Groenlo gehouden. Een groot aantal teams had zich weer aangemeld, om met elkaar en vooral tegen elkaar uit te maken wie de meeste punten verzamelen kon. De ploeg die al meerdere keren in het verleden had gewonnen sleepte ook nu weer de 1e prijs in de wacht; nl. *Herman Stalknecht* met zijn ijzersterke ploeg kreeg het weer voor elkaar. De andere ploegen vonden het wel best: méédoen is eigenlijk net zo leuk als winnen. En dat het leuk was bleek wel uit het enthousiasme, waarmee op de verschillende onderdelen werd gestreden. Natuurlijk was de zeepbaan opnieuw de topper, maar het beek-oversteken was toch wel de klap op de vuurpijl. Een woord van hulde en dank aan de organisatie, de scheidsrechters, de tijdwaarnemers en niet te vergeten onze eigen catering-service is wel degelijk op zijn plaats.

Transport van beugelflessen met de hand. Wij dachten dat er tegenwoordig vorktrucks voor waren.

Dat was te vroeg gejuicht. De top is nog ver weg!

Nog één stap over de gladde zeepbaan en je bent boven

Het winnende team. *Herman Stalknecht* is wat trots op de beker!

Die boot was veel te klein, dan maar lopen.

Iets te overmoedig. 'Wat kan mij nou gebeuren'.

Als ze aan de touwen gaan trekken, dan wordt het een echte acrobatische toer.

Dolle pret als het met andere deelnemers mis gaat!

Het begin van een sierlijke oversteek.

Dit! Ofwel het noodlot getart.

Na alle inspanningen, blauwe plekken en verrekte spieren is het goed rusten, lachen en drinken.

Met zijn allen terug in een te kleine boot. Maar leuk!

Dat Grolsch Special Malt goed in de smaak viel, werd door deze groep onomstotelijk bewezen.

Nieuwe medewerkers
Enschede

Hofstede, Thomas, Hendrik

Geboren 18 oktober 1968
in Enschede.
Functie: Systeembeheerder
op de afdeling Export.
In dienst 01-06-'92.

Hoytink, Hendrikus,
Wilhelmus, Bernardus

Geboren 26 januari 1946
in Groenlo.
Functie: Hoofd Projectenbureau.
In dienst 01-08-'92.

Wit , Erwin de

Geboren 4 oktober 1969
in Sint-Michielsgestel.
Functie: Inspecteur
op de afdeling Horeca.
In dienst 15-08-'92.

Personeel

Seldenrijk, Dirk, Bastiaan

Geboren 14 januari 1960
in Utrecht.
Functie: Inspecteur
op de afdeling
Horeca Buitendienst.
In dienst 01-08-'92.

Poorthuis, Linda,
Francisca, Johanna

Geboren 15 december 1970
in Enschede.
Functie: Administratief
Medewerkster/secretaresse
op de afdeling Juridische Zaken.
In dienst 15-07-'92.

100e gouden erespeld ROVC

Op donderdag 4 juni heeft de heer *A. Simons*, hoofd Externe Betrekkingen van het ROVC, tijdens een feestelijke bijeenkomst in de kantine in Groenlo de 100e gouden erespeld en bijkomende oorkonde uitgereikt aan *Ben van Uum*, storings- en onderhoudsmonteur. Zo'n 21 jaar geleden begon Ben als operator in de bottelarij. Hij wilde echter meer en liep dan ook regelmatig met de onderhoudsmonteur mee. Aangezien het hem zo niet lukte bij de TD te komen begon hij te studeren, zodat men niet langer om hem heen kon. En dat is Ben dan ook gelukt, zoals de heer *Heinen* onder meer in zijn toespraak aangaf. Ben startte in 1982 met de cursus Elektrisch Schakelen en stoomde via verschillende leergangen door naar Hydraulische Systeemtechniek. Dit jaar sloot hij de reeks voorlopig af met de cursus MechanischeAandrijftechniek.

Links *A. Simons*,
rechts *Ben van Uum.*

De heer *Simons* benadrùkte in zijn toespraak dat het met goed gevolg afronden van zeven cursussen een mooie prestatie is. Het ROVC heeft in 20 jaar tijd 91.000 diploma's afgeven. Veel cursisten volgen meerdere leergangen, maar dat 7 een bijzonder aantal is blijkt wel uit het feit, dat nu pas de 100e erespeld is uitgereikt. Op de vraag of Ben nog cursusplannen heeft, deelde hij mee, dat zijn honger naar kennis nog niet is gestild. Dus wie weet. Op een dag...

Ton Wopereis

Jubileumkalender

Terugblik
Enschede

Waaijer, G.H.
37 jaar in dienst en in de VUT.
Receptie d.d. 05-06-'92.

Nijhuis, B.A.P.
29 jaar in dienst en in de VUT.
Receptie 05-06-'92.

Oude Luttikhuis, A.J.
25 jaar in dienst.
Receptie 26-06-'92.

Boersma, W.
25 jaar in dienst.
Receptie 21-08-'92.

Sprakel, J.J.M.
35 jaar in dienst en in de VUT.
Receptie 21-08-'92.

Jubileum *H. Boersma.*

Uit dienst
Enschede

Beek, R.B. van
Functie: Arearepresentative
op de afdeling Export.
Uit dienst 30-06-'92.

Maat-Smid, A.
Functie: Interieurverzorgster
op de afdeling
Stallingsplaats Assen.
Uit dienst 31-07-'92.

Winkelhorst, H.W.
Functie: Personeelschef.
Uit dienst 29-06-'92 wegens
het bereiken van de
pensioengerechtigde leeftijd.

Horst van de Zalm, M.G. ter
Functie: Adm. medewerkster
op de afdeling Thuisverbruik.
Uit dienst 27-08-'92.

Oude Brunink, J.T.
Functie: Projectmanager
op de afdeling Automatisering.
Uit dienst 31-08-'92.

Terugblik
Groenlo

Groot Zevert, T.J.A.
In de VUT.
Receptie 23-06-'92.

Flierman, H.H.
25 jaar in dienst.
Receptie 12-11-'92.

In de VUT,
T.J.A.
Grootzevert.

Zilveren insigne
Enschede

De volgende medewerkers kregen het zilveren insigne voor hun 12 1/2-jarig dienstverband.
Amelink, G.H., 01-10-'92.
Tuller-Kosters, M.A., 01-10-'92.
Kotterink, J., 14-10-'92.
Stein, R., 15-10-'92.
Bent, A.H.W. van den, 01-11-'92.
Hillen, H.J.T., 01-11-'92.
Olijslager, J.H.B., 01-11-'92.
Slagers, G.A., 01-11-'92.
Veer, J. de, 01-11-'92.
Krikhaar-de Boer, M.H., 15-11-'92.
Genugten , W. van der, 15-11-'92.
Nuyen-Mooij, A.H.M., 15-11-'92.
Tijhuis-Timmerman, H.H.A.M., 19-11-'92.

In de VUT,
G.H. Waaijer.

Promoties
Groenlo

Bruijn, R.L. de
Per 01-05-'92 Eerste
Analist Laboratorium.

Jubileum *B. Nijhuis.*

Zilveren insigne
Groenlo

Levers, J.L.M., 01-07-'92.
Raspe, O.J.A., 01-07-'92.
Wassink, H.T.E.M., 01-07-'92.
Aslan, Y., 07-07-'92.
Reyrink, J.G.H., 04-08-'92.
Huitink, G.T.M., 18-08-'92.
Stoverinck, A.H., 18-08-'92.

Jubileum *J. Sprakel.*

Jubileum *J. Oude Luttikhuis.*

Met bussen tegelijk werden de bezoekers uit Groenlo afgeleverd voor het ontvangstcentrum.

Open Huis bij Grolsch Enschede

De koks waren druk aan het braden.

Grote belangstelling was er voor de werking van het vernieuwde brouwhuis. Maar ook voor de bottellijnen.

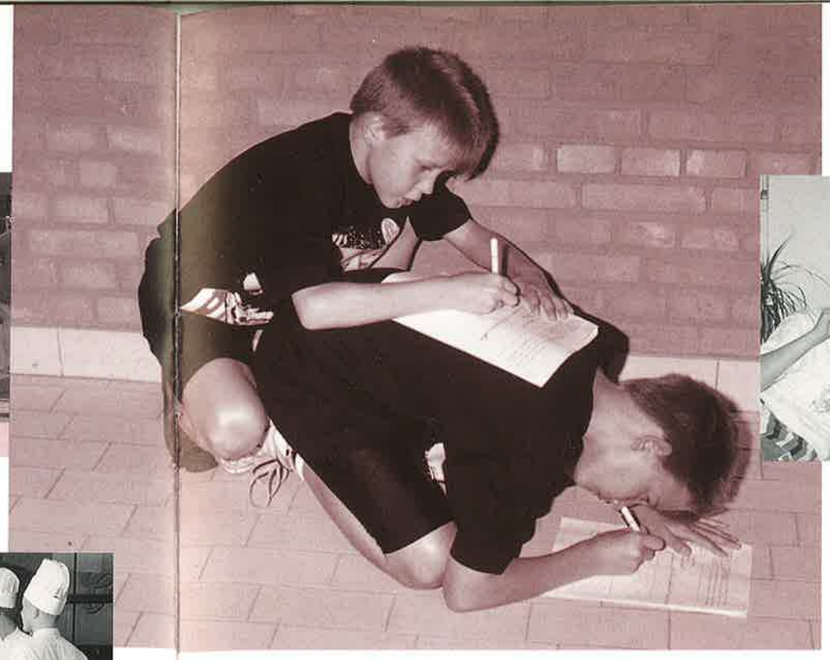
Een prachtig nieuw brouwhuis, een nieuw kantoor én een nieuw ontvangstcentrum. Dat waren de ingrediënten voor een serie Open Huis-bijeenkomsten. Niet alleen de Grolsch-medewerkers van Groenlo en Enschede waren op dit Open Huis welkom. Ook onze gepensioneerden en Vutters kwamen een kijkje nemen. En natuurlijk werd de buurtbewoners een blik gegund achter de schermen van al het nieuwe, dat zij met eigen ogen vlak voor hun huis hadden zien oprijzen. En tot slot werd begin september nog eens een aantal relaties uit de regio Twente uitgebreid geconfronteerd met onze recente uitbreidingen en vernieuwingen. Dit Open Huis voor de medewerkers was een zeer geslaagde happening.

Buiten, in het Strodorp, was het druk en gezellig. Van het eten en drinken werd druk gebruik gemaakt.

Het orkest.

Jonge snuiters probeerden het nieuwe kantoor uit.

Proost!

'…Uitgebreid geconfronteerd met onze recente uitbreidingen en vernieuwingen…'

Bij de uitgang ontvingen alle dames een bloemetje van de directie als dank voor hun aanwezigheid.

Besparing ziekteverzuim

Het ziekteverzuim van werknemers staat de laatste tijd sterk in de belangstelling. Dat is niet zonder reden: zieke werknemers kosten de samenleving veel geld. In 1990 was er bijvoorbeeld 20 miljard gulden nodig voor Ziektewet- en WAO-uitkeringen. Inmiddels zijn 900.000 werknemers geheel of gedeeltelijk afhankelijk van een WAO-uitkering. En elk jaar komen daar zo'n 60.000 werknemers bij. Bij de overheid is het besef gegroeid dat het zo niet meer kan. Het percentage ziekteverzuim loopt de spuigaten uit. De overheid wil daarom ziekte van werknemers in de kiem smoren: op de werkplek.

Per jaar melden 6 miljoen werknemers zich ziek. Zij hebben in de eerste plaats zelf last van hun ziekte; ziek zijn is voor niemand prettig. Maar ook collega's en de werkgever merken er iets van. Vaak presteert de werknemer vlak voor zijn ziekmelding al minder en de collega's werk van hem moeten overnemen. Dat geldt natuurlijk nog sterker als de werknemer ziek thuis is en het werk door één man minder wordt gedaan. Dat kan voor de achterblijvers weer leiden tot overbelasting – en ziekmelding. Maar ook de eerste dagen na terugkeer van de 'zieke' kan nog merkbaar zijn dat hij afwezig is geweest: hij moet er weer inkomen, voelt zich misschien nog niet honderd procent…

Ongelukje

De oorzaken van ziekteverzuim blijken sterk uiteen te lopen. Thuis, op het sportveld of in het verkeer kan er een ongeluk(je) gebeurd zijn. De ene werknemer mankeert vaker iets dan de andere, de één kan meer werkdruk aan dan de ander. Slechte arbeidsomstandigheden, sfeer, taakinhoud, stijl van leidinggeven en begeleiding van zieke werknemers kunnen allemaal mee- of tegenwerken in het genezingsproces van iemand die ziek is. Maar de problemen kunnen ook door privé-omstandigheden zijn veroorzaakt. Privé-omstandigheden waarvan misschien niemand op het werk op de hoogte is.

'…de ene werknemer mankeert vaker iets dan de andere…'

Werknemers

Werkgevers kunnen een groot aantal maatregelen nemen die het ziekteverzuim terugdringen. Per 1 januari 1993 zijn werkgevers zelfs wettelijk verplicht een actief beleid tegen ziekteverzuim te voeren. Daarbij valt te denken aan een werknemersevaluatie van ziekteverzuim, voorlichting en training over risicovol werk, regelmatig contact met zieke werknemers en een terugkeerplan voor langdurig zieken.

Aan de bel trekken

Maar ook werknemers zelf kunnen iets doen. Want wie weet er beter welke situaties op het werk gezondheidsbedreigend zijn dan degenen die er dagelijks in moeten werken? Werknemers die ideeën of klachten hebben over bepaalde arbeidsomstandigheden, moeten daar niet mee blijven rondlopen. Zij kunnen ideeën en suggesties doorgeven aan de chef, aan iemand van de ondernemingsraad of aan een directielid. Die kunnen er iets mee. Ook tijdens de periodieke functioneringsgesprekken kunnen werknemers 'aan de bel trekken'. Zo'n gesprek is een prima gelegenheid om te vragen naar meer of minder werkbelasting, meer of minder verantwoordelijkheid of afwisseling, maar ook om bijvoorbeeld te klagen over de slechte airconditioning waardoor iedereen voortdurend verkouden is. Of om te vertellen hoe moeilijk de situatie thuis is. De werkgever kan niet alles aanvoelen; als een werknemer niets vertelt, kan een werkgever niets oplossen.

Plan van aanpak

Ieder bedrijf heeft eigen, specifieke problemen. Daarom luidt het advies van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid: stel een eigen Plan van Aanpak op, waarin oorzaken, maatregelen en realistische doelstellingen zijn opgenomen. Dat plan moet bij iedereen in de organisatie bekend zijn en iedereen moet er achter staan. Want alleen als alle partijen er gemotiveerd aan meewerken kan het doel worden bereikt: minder zieken en meer tevreden, gezonde, aanwezige werknemers.

T. Servi

Export

Two-pack verkrijgbaar in KLM duty free shops

Vanaf 1 Augustus jongstleden is ons two-pack verkrijgbaar in de twee KLM duty free shops op Schiphol. Verantwoordelijk voor deze nieuwe outlet is *Arend Colenbrander*, sales-manager Duty Free Benelux. Volgend jaar zal op Schiphol een derde duty free-shop worden geopend, waar het two-pack ook verkrijgbaar zal zijn. Naast deze nieuwe verpakking is het 44 cl. blik al vijf jaar op Schiphol verkrijgbaar.

'n Grolsch in het Waldorf

New York City is nog steeds de 'stad die nooit slaapt.' Het financiële- en zakencentrum van Amerika en de zetel van de Verenigde Naties. New York is een smeltkroes van intensiteit , snelheid, bezienswaardigheden en geluiden. In het centrum van al deze bedrijvigheid, op de schitterende Park Avenue, bevindt zich de Grande Dame van alle wereldklasse-hotels. *The Waldorf-Astoria* is waarschijnlijk het meest bekende hotel van de wereld en al bijna honderd jaar hét hotel van New York.

Het orginele Waldorf-Astoria werd in gebouwd 1893, maar moest in 1929 plaats maken voor een ander beroemd gebouw, het Empire State Building. Het nieuwe Waldorf opende haar deuren in 1931. Het is een stadsblok groot en heeft 42 verdiepingen met 1410 kamers en suites. Er zijn er geen twee het zelfde. Fantastische zwart marmeren zuilen en rijk voorzien van tapijten en vlekkeloze zwarte Art-Deco designs. Het Waldorf-Astoria is een ideaal vertrekpunt voor naar o.a. Grand Central Station, Rockefeller Center, Broadway, Central Park of het United Nations Building. Waarschijnlijk de meest relaxte plaats van het Waldorf is Sir Henry's coktail lounge. Het is gebouwd in de stijl van een jungle met o.a. gedimde lichten op palmbomen. Traditie en geschiedenis druipen van het ebbehouten snijwerk en de mahoniehouten kasten. De gehele staf is gekleed in een Engels kaki tenue met riemen en epauletten. Passend bij de jetset en de internationale clientèle die in het hotel verblijven, trekt deze bar verschillende soorten gasten aan. Tijdens een gewone avond komt u waarschijnlijk een bruidspaar, een conventieganger, een VN-afgevaardigde, Amerikaanse en internationale zakenmensen en twee of meer beroemdheden tegen. Als men op een avond een bezoek brengt aan Sir Harry's, is het zeer waarschijnlijk dat de bartender, de oudste diener van het hotel is, *Elias Doumazios.* Ongeveer 26 jaar geleden is hij geemigreerd van Griekenland, waar hij ook in de horeca werkzaam was, naar Amerka . Sir Harry's was zijn eerste en enige baan.

Elias heeft veel verandering gezien tijdens de laatstse 26 jaar. In 1966 rookte ongeveer 70% van de klanten, nu is dat misschien 30%. In 1966 waren de meest populaire drankjes Martini of Manhattan, vandaag de dag ziet hij dat veel klanten overstappen naar lichtere, calorie-arme en gezondere drankjes. Verder wordt er verantwoordelijker gedronken. Deze verandering heeft geresulteerd in een hogere omzet van bier en wijn, vooral in de zomer. Sir Harry's schenkt 11 nationale en 11 geïmporteerde bieren uit de voornaamste bierlanden. Deze import-bieren passen in Sir Harry's om drie belangrijke redenen. Ten eerste het winstaspect. Er kan een premium-prijs gevraagd worden en daar zit een goede marge op. Ten tweede, gezien de premium-omgeving van Sir Harry's, past een importbier hier uitstekend. Ten derde, logeren in het Waldorf is iets heel speciaals, het in Harry's bar genieten van een internationaal premium-bier past daar uitstekend bij. Elias schenkt Grolsch al zo'n 10 jaar. Voor hem is Grolsch één van de betere bieren. In omzet komt het ongeveer op de vierde à vijfde plaats van alle importbieren. Naast de vele vaste klanten die Grolsch wensen, doet Grolsch het ook goed bij de Europese klanten die Grolsch goed kennen, zegt hij.

'Elias, another Grolsch please !…'

T. Servi

Bartender *Elias Doumazios.*

The Waldorf-Astoria
A Hilton Hotel

Seniorenuitstapje Enschede

Begin september vertrok een groot gezelschap richting Duitsland voor een heerlijke dag. Reisleider *IJspeert* had een mooie tocht laten uitstippelen. Er werd onderweg heel wat keren gestopt. Voor koffie en koek, voor een aperitief, voor een prima lunch, voor een borreluurtje en uiteraard voor het diner in *Lichtenvoorde*. Onderweg werd zodoende heel wat bij- en afgepraat. Het prachtige *Wasserschloss Lembeck* werd 's middags bezocht. Uiteindelijk belandde men om zes uur aan tafel. Daar werd eerst de uitslag van de loterij bekendgemaakt. Aan tafel werd de verrassingsprijs uitgepakt, waarna men van een lekker diner genoot. Iedere keer opnieuw wordt zo'n seniorendag als zeer plezierig ervaren. Iedereen is natuurlijk weer een jaartje ouder geworden, maar dat verhindert niet, dat zo'n dag altijd succesvol verloopt.
Volgend jaar gaan we graag weer!

'…onderweg heel wat keren gestopt…'

Ook Senioren Groenlo op stap

Donderdag 11 september vond het tweede uitstapje plaats. Onder prachtige weersomstandigheden vertrokken twee bussen met enthousiaste mensen via een landelijke omgeving richting *Loenen*, waar gestopt werd bij café-restaurant *Bosoord* voor een kop koffie met krentenwegge. Het zonnetje stond inmiddels hoog aan de hemel en zodoende stapte men luchtig gekleed in de bus richting *Maarsbergen*, waar een bezoek gebracht werd aan de kaasboerderij *De Weistaar*. Na bezichtiging van boerderij en museum werd ons een koffietafel aangeboden. Daarna vertrokken beide bussen naar *Baarn* om *Kasteel Groeneveld* met tuinen te bezichtigen. Er was hier tevens de gelegenheid om in de zon een drankje te nuttigen. De afsluitende borrel plus het etentje vonden plaats bij *'t Zwaantje* in *Lichtenvoorde*. Al met al kunnen we terugzien op een geslaagde, maar bovenal gezellige dag, die zonder meer een vervolg zal krijgen.

Ton Wopereis

Nieuwe transport-ontwikkelingen

Een van de nieuwe trekker/oplegger-combinaties met een uitschuifbare achterwand. Hiermee wordt de totale lengte met 60 cm. vergroot.

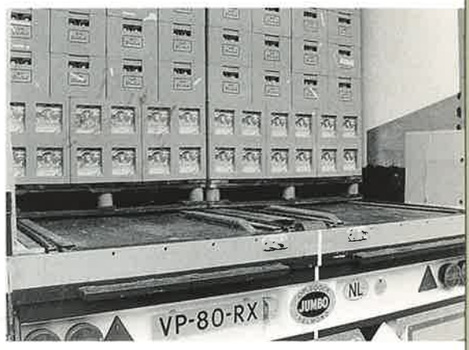
In het wegvervoer hoor je vaak de mooie uitdrukking: *Transport, dat leeft*. Zo'n uitdrukking slaat dan op de steeds weer nieuwe ontwikkelingen en de daarmee samenhangende veranderingen, in zowel logistieke, wettelijke als technische zin.
Zo wordt Grolsch meer en meer geconfronteerd met de groeiende vraag naar laad- en lossystemen vanuit de achterkant van de vrachtwagen omdat de distributiecentra in toenemende mate daarop zijn ingericht.
Dit was voor Grolsch een van de redenen om in 1992 vier trekker/opleggers aan te schaffen met een in de oplegger uitgerust automatisch laad/los-systeem. Om de oplegger maximaal te kunnen benutten, is gekozen voor opleggers met een 60 cm uitschuifbare achterwand.
Dit betekent in de praktijk dat er twee extra pallets meegenomen kunnen worden, wat het totaal op 28 pallets per oplegger brengt. Zodoende heeft men ook eenheid gekregen in de ladingen van trekker/oplegger en motorwagen/aanhanger combinaties.
De automatische laad/los-systemen, die door middel van rollen- en of kettingbanen werken, worden pneumatisch, elektrisch en hydraulisch bestuurd door een computer

'…Transportcapaciteit 12.000 liter Premium Pils…'

die op zijn beurt weer op basis van PLC-besturing werkt. Deze PLC-besturing vinden we weer terug aan de bottellijnen en zelfs ook op de drie recent aangeschafte kelderbierwagens. Met andere woorden: ook in het transport gaat de elektronica een steeds grotere rol spelen.
Ten behoeve van het onderhoud en eventuele reparaties is bij de opbouw van dit laad/los-systeem op de oplegger een monteur van de garage aanwezig geweest.

Kelderbier

Over kelderbier gesproken: dit jaar is voor het transport van kelderbier een nieuwe trekker/oplegger-combinatie aangeschaft en inmiddels in gebruik genomen.
De transportcapaciteit van dit allernieuwste voertuig is maar liefst 12.000 liter Premium Pils. Om bij het afleveren bij de klant zo min mogelijk manoeuvreerruimte nodig te hebben (denk aan nauwe straten, bruggen en grachten) is voor een chassis gekozen met een zogeheten 'gedwongen gestuurd asstelsel'. Dat wil zeggen, dat in rijdende toestand de wielen van de oplegger meedraaien, als de voorwielen van de trekker naar links of rechts worden gedraaid. Met deze ontwikkelingen op transportgebied bij onze brouwerij is de stelling *Transport, dat leeft* wel duidelijk bewezen.

De vloer van de nieuwe trekker/oplegger-combinatie. Bij het laden worden de ingezette pallets automatisch naar binnen gereden. Bij het lossen schuiven de pallets automatisch naar de achterzijde van de oplegger.

Duidelijk is te zien dat de achter wielen van de nieuwe kelderbier-oplegger meedraaien.

Tweede kwartaalverslag

Ideeënbus Enschede 1992

In het tweede kwartaal 1992 zijn totaal 17 ideeën binnengekomen, waarvan er 7 zijn afgehandeld en 10 nog in behandeling zijn. De volgende beloonde ideeën (1991 en 1992) zijn afgehandeld in het tweede kwartaal 1992.

R. Schlosser: kunststofstrook.

1 Door kleine storingen vallen er gaten op de aanvoerbaan naar de inspector, hierdoor komen vullers stop te staan. Het opnieuw opstarten van vullers vergt tijd. De indieners denken door het plaatsen of gebruik maken van bestaande fotocellen, je de vullers langzamer laat draaien, zodat de produktie blijft bestaan, waardoor de baan weer volloopt.
De indieners hebben elk een beloning van f 125,– en een koperen beugel ontvangen.

2 De indiener wil bij de inloop van de spoelmachine aan de onderkant de grote plaat vervangen door er een H-balk tussen te lassen. Dit om ook eens de vingerbalk schoon te maken, zodat de stank een stuk vermindert. De indiener heeft een aanmoedigingspremie van f 50,– ontvangen.

3 De indiener kwam met het idee om bij de inloop van de spoelmachine van colonne 8 een brede kunststofstrook te maken, zodat de machine niet elke keer automatisch stopt wanneer er resten etiketten aan de fles zitten. De indiener *R. Schlosser* heeft een beloning van f 150,– en een gegraveerd glas ontvangen.

4 De indiener kwam met het idee om op zeer grote hoogte hijsogen aan te brengen, waaraan men zich bij te verrichten werkzaamheden met veiligheidsgordels kan vastgespen. De indiener *N. Gras* heeft een beloning van f 150,– en een gegraveerd glas ontvangen.

B. Hek: plastic flap.

5 Er is in de kantine van het brouwhuis gezorgd voor een klein keukenblok met warmwatervoorziening en mogelijkheid om voor de mensen in de ploeg (portiers, brouwers, gistkeldermensen) een kleine maaltijd op te warmen en ook weer af te wassen. De indiener *A. Smink* heeft een beloning van f 100,– en een gegraveerd glas ontvangen.

N. Gras: hijsogen.

6 Door ruimtegebrek is het niet mogelijk in colonne 10 een palletcontrolemachine te installeren. Volgens de indiener moet dit mogelijk zijn met lichtcontrole, (zoals flessencontrole), die de pallets rondom controleert. De indiener heeft een aanmoedigingspremie van f 35,– ontvangen.

7 Bij storing in de etiketteermachine moet de kap eraf worden gehaald en wordt er een pin ingedrukt, zodat de machine contact blijft houden. Door met een zwenkarm te werken duurt de storing minder lang en is de kans een stuk kleiner dat vergeten wordt deze kap er weer op te zetten. De indiener heeft een aanmoedigingspremie van f 50,– ontvangen.

8 De indiener komt met het idee om voor de aandrijfwielen van de heftruck een dikke plastic flap te plaatsen. Hierdoor worden de kratten, vooral met nat weer, veel minder vuil. De indiener *B. Hek* heeft een beloning van f 200,– en een gegraveerd glas ontvangen.

9 De indieners vinden het een leuk idee om een wedstrijd te houden: *'Wie bedenkt de beste Slogan voor Total-Quality'*. De indieners hebben elk een een aanmoedigingspremie van f 20,– ontvangen.

A. Smink: keukenblok.

Telefoonkappen.

De indieners hebben ervoor gezorgd dat er telefoonkappen over de groene kastjes zijn geplaatst. Dit i.v.m. het droogblijven van de papieren, die worden ingevuld bij bijvoorbeeld het tanken. De indieners *A. Bolscher* en *H. Bennink* ontvangen van *Laura Wevers* elk een beloning van f 50,– en een gegraveerd glas.

Ideeënbus

'…Hijsogen… Apart alarm… Plastic flap… Telefoonkappen… Slogan-wedstrijd… Beschermrek…'

Een beschermrek boven de dakruit van de heftruck resulteert in minder gebroken dakruiten en dus ook in minder verwondingen bij het verwisselen van dakruiten.
De indiener *H.H. Niehoff* ontvangt een beloning van f 100,– en een gegraveerd glas.

H.H. Niehoff: beschermrek.

De indiener heeft ervoor gezorgd dat er voor de nieuwe centrifuge F2 in de filterkelder een apart alarm is gekomen. Deze centrifuge kan zo beter in de gaten kan worden gehouden. De indiener *J.H. Bos* ontvangt een beloning van f 100,– en een gegraveerd glas.

J.H. Bos: alarm.

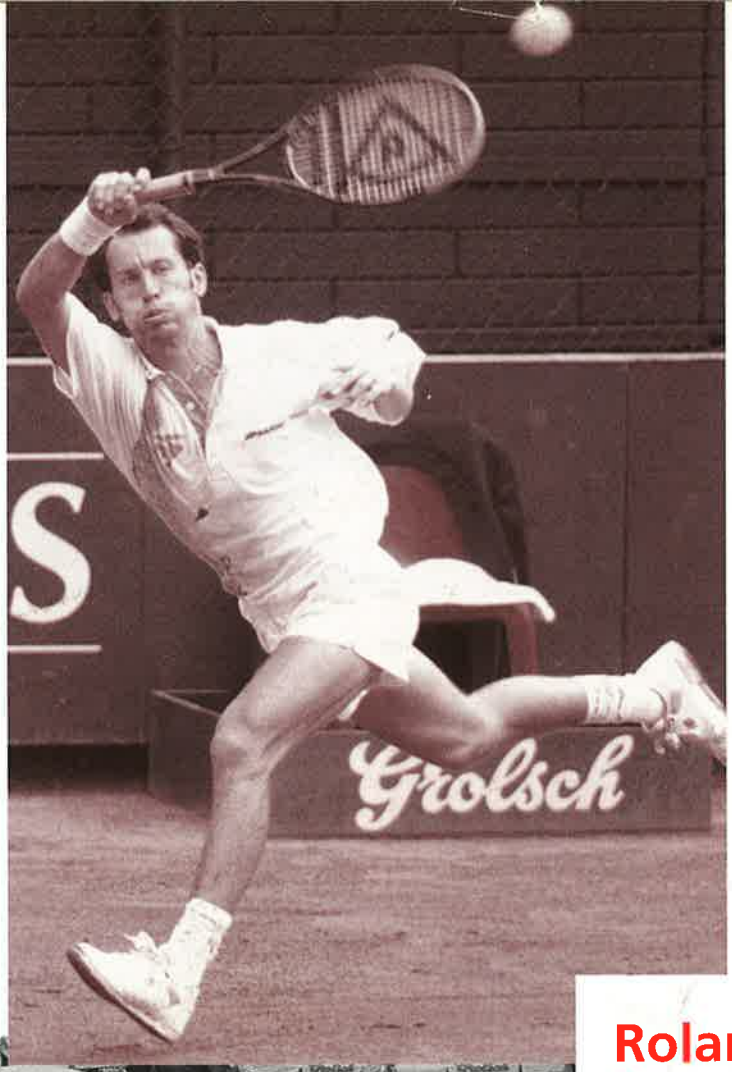
Ballonvaart

**Uit de beloonde ideeën van Enschede over 1991 werden op woensdag 3 juni drie winnaars getrokken voor een ballonvaart.
De winnaars zijn de heren *B.W. Wagenaar*, *P. Diepeveen* en *J.H.M.J. Nijkamp*.**

Laatste lootjes…

De trekking werd verricht door de heer *M.P.C. Homan*, (oud-)voorzitter van de ideeënbuscommissie Enschede. Dit was zijn laatste actieve daad in het kader van zijn voorzitterschap, omdat de heer Homan heeft bedankt als voorzitter en hij de heer *D. Meijer* als nieuwe voorzitter heeft voorgedragen. Wij danken de heer Homan voor de prettige samenwerking en wij wensen de heer Meijer veel succes toe met zijn nieuwe taak.

Tennissen is populair, zéér populair. Topspelers en -speelsters van *Edberg* tot *Haarhuis*, van *Courrier* tot *Krajicek* zijn ons allen bekend. De televisie laat ons daarvan uren genieten.
Ook in Nederland wordt elk jaar weer het toernooi in Hilversum gespeeld: 't Melkhuisje. Grolsch was een van de grote sponsors.

Sport

Jordi Arrese won uiteindelijk de finale. Rond de banen, waar de bezoekers het promodorp konden bezoeken was ook een groot terras ingericht. Ook daar was Grolsch prominent aanwezig.

Roland Garros, Wimbledon, U.S. Open en Melkhuisje

Enschedese studenten maken kennis met Grolsch

Half augustus gingen verschillende aktiviteiten van start voor de nieuwe studenten (nuldejaars) in Enschede. Zo deed een grote groep van 200 man de brouwerij aan op zaterdagmiddag. De brouwerij van Grolsch was één van de etappeplaatsen van een hele tour door de stad Enschede. Dus moesten 200 man even laten zien hoe je een bierestafette houdt. Eerst vóórdrinken, dan de estafette, en dan afdrinken. Alles ging goed. Men was in één woord opgetogen. En weg was de karavaan weer, op weg naar het volgende punt. Toen de muziekwagen ook uit het zicht en het gehoor verdwenen was, keerde al snel de rust terug op de Roomweg. Toen ging de poort weer dicht. De kennismaking met Grolsch was in ieder geval voortreffelijk geweest!

